

1950 — 60-йилларда менга тенгдош адабиётшунох ва ижодкорлар ёзуви Абдулла Қаҳҳор билан яқин мулоқотда бўлган эди...

Ашула ниҳоятда майин ва ёқимли сезиларди-да, кўзим илинганини англамай қолардим. Уша пайтда Ю.Ражабийнинг овози оналарнинг бешик тебрати айтадиган алласидек таъсир қиларди...

дурот овозига кўмиб юбормасди. У дуротга жўр бўлмас, балки дурот унга жўр эди. Ашула тобора авжига минар, бутун хонага таралиб, ундаги жиҳозларни титратиб юборатгандек туюларди...

УСТОЗЛАР САБОБИ

патина) Абдулла Қаҳҳор уйига кириб бормди. Адиб одатда ўрта кенгликдаги замонавий дил билан жиҳозланган меҳмонхонада қабул қиларди. Хаёт ва адабиёт ҳақида сўхбатимиз кўзим пайтда зийлик очилди, бир одам кириб келди...

бўлдим. Девондан «Қаро кўзум»-ни топиб қайта-қайта ўқидим. За-рур ўринларда лугатлардан ҳам фойдаландим. Шерини ўлаштириб олиб, фақат Навоий маҳорати-гагина эмас, кўз шеърини танлаб ашула қилиб, зўр маҳорат билан ижро қилган Юнус Ражабийга ҳам тасаннолар айтдим...

образлилик хусусида кетарди. Икки даҳо — бири бастакор, иккинчиси бадий иходнинг энг сеҳрли нуқталарини ҳис қиларди...

киتابи вақарат қилди. У ердан «Қаро кўзум» шарҳи-га бағишланган бетларни тоғдм ва юқоридagi икки даҳо фикр-мулоҳазаларни тасдиқлабдиган икки банд-ни Э.Воҳидов изоҳидаги шарҳларини қайд этиш билан чекланиши лозим қўрдим.

Бу байтни шоир Э.Воҳидов қўйадигача шарҳ-лайди. Биринчи банд жусида Э.Воҳидов ёзди: «Мардум» сўзининг икки маъноси бор. Мардум — одам, мардум — кўз қараги, «Қаро кўзум» дея мурожаат этади шоир севикли ёрига, келу мар-думлик, яъни одамлик, одамгарчилик фанини қўрсат, кўзум қаросида мардум киби, яъни га-вар киби ватан қилғил, макон қилғил...

Юзида терни кўриб ўласам, ўй рафиқ, мени Тулоб ила юв гул баргидан қафан қилғил. Шоир Э.Воҳидов бу байтни қўйадигача тар-рифлайди: «Мен-ку ёрнинг гул юзидига гулоб-дек терни кўриб ўласам, ўйлайманки, бу гул, бу гулобни мен ортиқ кўрмоқчи истамайман...

«Қаро кўзум»нинг нафосати ва умум мазмуни кўпчиликлга маълум. Шунга қарамадан, юқори-да келтирилган Э.Воҳидовнинг икки бандга бе-рилган изоҳини кўчирдик. Мақсад маълум ҳақиқатни яна бир бор газетхону китобхонларга

эсплатиб ўтишданган сўбат фақат адабиёт ва санъат муаммоларидан иборат эмас эди. У пайт-ларда мен анча ёш эдим. Шу боисдан бўлса ке-рак, гап нима тўғрисида кетмасин, йўталса ҳам бе-разли йўталшига ҳаракат қилардим...

Сўзини яқунлаётган айтиқчовимани, Юнус Ра-жабий ҳаётиликда ўз меҳнатлари — мусиқашуно-сликдаги изланишлари, яратган қатор асарлари би-лан ёзғода бўлди. У Ўзбекистон Фанлар академия-сининг ҳаққий аъзоси эди. Унинг қаттиқ измати — ҳали илмий жиҳаддан умумлаштирилмаган, чуқур тадқиқ қилинмаган, ўзбекистон қада миллий бой-лиги ҳисобланмиши «Шашмак»нинг илмий таҳлили-ни яратиб берганида...

Матёқуб ҚўШҚОНОВ, академик

ЭЛ СУЙГАН БАСТАКОР

Дилором Сайдаминава Ўзбекистоннинг истеъодли композиторлари сирасига қиради. У Германияда (Мангейм, 1998 й.) ўтказилган халқаро конкурс совриндори, Ўзбекистондаги бир қатор танловлар-да ҳам қолиб деб тоғилган.

Д. Сайдаминава Тошкентнинг Эски шаҳрида қунарманд оиласида таваллуд топди. Ўшлардан мусиқага меҳр қўйди. Шунинг учун бўлса керак, консерваториянинг бастакорлик факултетига ўқишга кирди. Бу ерда у танлиқ санъаткорлар Мухтор Ашрафий ва Борис Зейтуллаевлардан таҳсил олди.

Композиторнинг асарлари йиллар давомида халқимиз юрагидан чуқур ҳал қилаётди. Дил-лором Сайдаминава фаолияти давомида Ўзбекистон давлат консерваториясини бир қатор шоғир-ларга мураббийлик қилди. Каттиққўл ва талабчанлиги, шунингдек санъат чўққилари сари парвоз қилаётган юзлаб шоғирларига меҳрибонлиги билан кўпчилиқнинг хурматига сазовор бўлди.

Дилором Сайдаминава асарлари ўзига ҳос бетакор оҳанглари билан ажралиб туради. Тарихий жараёналарни акс эттирган «Бўжор деворлари» симфоник поэмаси 70-йиллардада унга шон-шў-ҳрат келтирган эди. Шунингдек бир неча симфониялар, «Иссик тош» балети, «Арсона яратган киз» спектаклига мусиқа ва фортепиано учун жуда кўп асарлар, «Ўзбекистон кенг жаҳонин» (Э.Воҳидов шеърини), «Уфқ» (Зулфия шеърини), «Кўёшли Ўзбекистон» (Р.Фарҳодий шеърини), «Тошкент ҳақида қўшиқ» (Е.Евтушенко шеърини), «Менинг юлдузим» (Б.Зокиров шеърини) каби кўшиқлари яратди.

Кутлуг 60 ёшга қадам қўйган танлиқ композитори чин дилдан қўлаб, унга соғлиқ ва ижодий баркамоллик тилаймиз.

Фарҳод МАҲҚАМОВ

Душанба 18.08

- 6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.45 «Тахлилнома» 8.45 ТВ маркет 8.50 «Камалак»...

Тошкент телеканали

- 12.00 ТТҲда сериал: «Ақдан оздир-радиган ўйналар» 17.45 «Спорт ва болалар» 18.05, 21.05 «Экспресс» телегазе-таси...

Сешанба 19.08

- 6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот» 8.35, 17.55 ТВ маркет 8.40 Газетлар шарҳи...

Чоршанба 20.08

- 6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот» 8.35, 17.55 ТВ маркет 8.40 Газетлар шарҳи...

Пайшанба 21.08

- 6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот» 8.35 ТВ маркет 8.40 Газетлар шарҳи...

Шабанга 22.08

- 6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот» 8.35 ТВ маркет 8.40 Газетлар шарҳи...

Жума 23.08

- 6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот» 8.35, 17.55 ТВ маркет 8.40 Газетлар шарҳи...

Суббота 24.08

- 6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот» 8.35, 17.55 ТВ маркет 8.40 Газетлар шарҳи...

Душанба 23.08

- 6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот» 8.35 ТВ маркет 8.40 Газетлар шарҳи...

Чоршанба 24.08

- 6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот» 8.35 ТВ маркет 8.40 Газетлар шарҳи...

Якшанба 24.08

- 6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот» 8.35 «Камалак» болалар учун кино-дастур...

Тошкент телеканали

- 14.30 «Миллат келажаги деб» 19.05 «Калб гавари» 19.30 «Тахлилнома» (рус тили-да)...

Сешанба 24.08

- 14.00 «Узбек» Бадий фильм. 15.25 Озод юрт фарзандлари. 15.45 «Зинна-зина» телеуйи-ни...

Чоршанба 24.08

- 14.00 «Узбек» Бадий фильм. 15.25 Озод юрт фарзандлари. 15.45 «Зинна-зина» телеуйи-ни...

Пайшанба 24.08

- 14.00 «Узбек» Бадий фильм. 15.25 Озод юрт фарзандлари. 15.45 «Зинна-зина» телеуйи-ни...

